

AUTORITA

- zdroje**
  - moc vědění
  - moc postavení
  - moc osobního kouzla

- sociální podmíněnost**
  - podporována či oslabována
  - aspekty
    - relativnost (určitý čas, sociální okolí, vůči určitým lidem)
    - asymetričnost (nadřazenost, podřazenost)
  - nositel autority + příjemce autority

- synonyma**
  - řízení
  - dominance
  - vliv
  - kompetence

- autoritě pomáhá**
  - vnitřní stabilita osobnosti
  - důslednost, vytrvalost
  - flexibilita
  - vysoká profesionální a odborná úroveň
  - umění vedení a řízení týmu
  - umění komunikovat a kooperovat se skupinou
  - dovednost zvládat své citové vazby
  - umění sdělovat pochvalu i kritiku
  - umění kombinovat velkorysost, humor, přísnost a důslednost
  - celkový přirozený image kultivovaného chování
  - odolnost vůči stresu

- osobnost**
  - autoritu oslabuje
    - neznalost
    - nedůslednost, nespravedlnost
    - nadměrná suverenita, nadřazenost
    - nečestné jednání
    - nerozhodnost
    - nedodržení slibu
    - nevyrovnanost
    - nízké sebevědomí, nejistota
    - manipulativní chování, hrozby

etymologie
lat. autoritas = podpora, záruka, jistota, hodnověrnost

- osobnostní vklad**
  - statutární
  - charismatická
  - morální
  - odborná

- hledisko nositele ve vývoji dějinném**
  - rodičovská
  - starších
  - náboženská
  - úřední
  - silnějších
  - atd.

- typologie**
  - vhodná kombinace všech druhů: = autorita globální
  - dle prestiže
    - formální
    - neformální

- sociální kritérium**
  - dle důsledků chování sociálního okolí
    - skutečná
    - zdánlivá
  - dle sociálního statusu
    - osobní
    - poziční (oficiální, úředně předaná)
  - genetické kritérium
    - přirozená (vrozená)
    - získaná (naučená)

autorita ve výchově

- zprostředkování hodnot a norem společnosti
- orientace na osobnostní vývoj dospívajících

- úloha**
  - zprostředkovat vědomosti
  - udržet spolupracující atmosféru ve třídě

- předpoklady budování a fungování jeho autority**
  - odborné kompetence
  - soustředěná pravomoc a odpovědnost
  - komplex osobnostních rysů
  - manažerské dovednosti
  - pochopení specifik jeho profese a sociální role
- učitel: formující vůdce, vedoucí třídy**

- dle situace uplatňuje autoritu**
  - osobní
  - statutární a poziční
  - => hra kombinací

interpretace efektivity a pedagogického úspěchu dle potřeb a očekávání žáků, rodičů, kolegů